

4/2023

ČASOPIS CÍRKVE ADVENTISTŮ SEDMÉHO DNE

advent

Téma: Proč lidé odcházejí z církve?

str. 4

Skupinky ako bezpečná zóna
str. 18

Jan Blahoslav - výročí 500 let
str. 23

5.-7.5.2023
Nezlomená
konference žen

Miluj sám sebe, abys mohl milovat druhé!

Walter Trobisch

Hosté:

Renáta Balcarová

Emeritní předsedkyně Vězeňské duchovenské péče

Kazatelka **Soňa Šilová**

Fotografka **Dara Kužmic**

Hotel Selský Dvůr
Strážovice

Informace a přihlášení:

mss.casd.cz

Cena: 2600 a 3000 Kč

TÉMA

4 | **Proč tolik lidí odchází z církve?**

Errol Webster

TÉMA

8 | **Pokud nezměníme styl, máme problém**

Rozhovor s Markem Harastejem

ZE SVĚTA

12 | **Mnoho křesťanů čelí hrozbě pronásledování**

Tor Tieransen

SMYSLUPLNÁ CÍRKEV

18 | **Skupinky jako bezpečná zóna**

Marek Kaba

ADRA SLOVENSKO

30 | **Záchranáři v akci**

Martin Pavelka

Z VAŠICH DOPISŮ

36 | **Reakce na dokument GK**

Vladimír Jureček

OPUSTILI NÁS

39 | **Vzpomínka na Karla Kantora**

Daniel Dobeš

Advent – časopis Církve adventistů sedmého dne, číslo 4/2023, vychází v dubnu 2023 – 10× ročně, registrační číslo MK ČR 6982, ISSN 3365-33

Vydává – nakladatelství Advent-Orion, spol. s r. o., Roztocká 44/5, 160 00 Praha 6 – Sedlec, <http://www.adventorion.cz>

Šéfredaktor – Vítězslav Chán, chan@adventorion.cz

Jazyková redakce – Eva Bělíčková

Redakční rada – Peter Čík, David Čančík, Lukáš Jureček, Jan Kubík, Jan Libotovský, Daniel Márföldi

Technická redakce – JUPOS, s. r. o., Ostrava

Tisk – tiskárna ARTRON, s. r. o., Boskovice

Objednávky

ČR: +420 603 553 628, expedice@adventorion.cz

SR: +421 (043) 428 26 70, adventorion@adventorion.sk

Příspěvky zasílejte na: redakce@adventorion.cz

Foto na obálce: www.spectrummagazine.org

Foto: 26, 32, 35–38 – www.pexels.com;

33 – www.wikipedia.org

Najde se asi jen málo lidí, kteří mají rádi loučení, odchody, opouštění něčeho nebo někoho. Také já jsem to vždy považoval za něco nepřírozeného, nepatřičného a nesprávného. V dětství mi představa, že se mám přestěhovat a přerušit vazby s kamarády a se světem, který znám a je mi milý, působila smutek a nepříjemné pocity.

V životě člověka jsou ale situace, kdy je změna prospěšná. Rodiče musejí dovolit, aby děti odešly z jejich „rodného hnízda“, osamostatnily se a začaly žít svůj vlastní život. V případě, že někdo prožívá šikanu nebo domácí násilí, může být odchod od partnera jediným řešením, které umožní člověku znovu se svobodně nadechnout.

Pak jsou ale i rozchody, které nám působí bolest, které v nás vyvolávají negativní pocity a zármutek ze ztráty.

Toto číslo Adventu se zabývá otázkou Proč lidé odcházejí z církve? V rozhovoru i podrobnější studii se snažíme klást nepřijemné otázky, které nám mají pomoci odhalit realitu: téměř polovina bývalých členů odešla mezi dvacátým a pětatřicátým rokem života. Více než 80 % bývalých členů uvádí, že odešli kvůli konfliktu s lidmi či určitou skupinou. Kvůli věrouce odchází z církve méně než 20 % lidí. Podle jedné studie však pouze 10 % procent těch, kteří odešli, se touží vrátit zpět. V USA je téměř dvakrát více bývalých adventistů než členů církve. (Cornforth, Lale. *Ti, kteří odešli*, s. 87.88)

Ptáte se, jak je to možné? Pak jste na správném místě. Snad vám následující stránky nabídnou alespoň některé z odpovědí na otázky, které bychom si všichni měli klást. Dříve, než bude pozdě.

— Vítězslav Chán, šéfredaktor

Více než 80 % bývalých členů uvádí, že odešli kvůli konfliktu s lidmi či určitou skupinou. Ne kvůli věrouce.

Proč tolik lidí odchází z církve?

Errol Webster, Adventist Review

Jmenoval se Mark – mladý Rakušan kolem dvaceti let. Potkal jsem ho, když jsem odcházel z chrámu Hare Krišna v Novém Dillí v Indii. Cestoval jsem do Indie, abych zjistil, co přitahuje západní mládež k východní mystice.

Nastoupil jsem do autobusu zpět do centra města a Mark, který v chrámu také byl, nastoupil a sedl si vedle mě. V levé ruce svíral šňůrku buddhistických modlitebních korálek, zatímco v pravé listoval kartičkami s hinduistickými výroky.

V našem rozhovoru se mě zeptal, co dělám. „Jsem křesťanský duchovní,“ řekl jsem.

Rozzářily se mu oči, hlas se mu rozzásl a řekl: „Čtu Bibli a miluji Ježíše.“

To mne zaujalo. „Jak to, že se věnuješ východní meditaci?“ zeptal jsem se. „Je to slučitelné s Ježíšovým učením?“

Jeho odpověď mě vyvedla z míry. „Začal jsem chodit do církve a ztratil jsem Ježíše.“

V církvi ztratil Ježíše! Jak je to možné? Kdyby Mark chodil do adventistického sboru, prohlubovala by se jeho nově nalezená láska k Ježíši, nebo by se stal jedním z čísel statistiky, která říká, že za posledních 50 let opustilo církev adventistů 42 % členů?

Jeff Parker, vedoucí adventistické mládeže v Austrálii, na Summitu o angažovanosti mládeže v roce 2018 prozradil, že „přibližně 62 procent mladých lidí, kteří navštěvují sbory v Austrálii, církev opustí před dosažením 30 let“¹.

Adventistický badatel Monte Sahlin uvedl, že výsledky průzkumu ukazují, že příčina odchodu členů z církve adventistů nesouvisí ani tak s neshodami v oblasti věrouky, „jako spíše s problémy, které lidé zažívají ve svém osobním životě“². Adventistický

1 Jarrod Stackelroth, „Church Resolves to Grow Young, Engage Youth,“ Adventist Record, June 1, 2018.

2 Ansel Oliver, „At First Retention Summit, Leaders Look at Reality of Church Exodus,“ Adventist News Network, November 19, 2013.

proč lidé odcházejí z církve?

historik David Trim také uvedl, že jedním z faktorů je „plíživá sekularizace“ našeho světa.³

To vyvolává otázku: Nechybí naši věrouce něco, když znalost našeho učení nepomáhá členům v osobních krizích nebo je nechrání před vlivem sekularizace?

Lee Venden organizoval programy duchovní obnovy pro adventisty, kteří již navštěvují nějaký sbor v Severní Americe. Zjistil, že těch, kteří tráví osobní čas každodenním studiem Bible a modlitbou, je méně než 25 %. Zjistil také, že většině chybí jistota spasení a otevřeně přiznávají, že nechodí denně s Kristem. Jeho výzkum také ukázal, že i když ti, kteří se k církvi hlásí a považují naše učení za biblické, nevidí Ježíše jako střed každého věroučného bodu. Příliš mnoho lidí přichází do církve, ale nepřichází k Ježíši.⁴

Mnoho členů sboru duchovně zápasí. Seznámili jsme je s naší věroukou, ale nějak jsme je zapomněli seznámit s Ježíšem.

Jedna studie adventistických mileniálů (lidé narození mezi lety 1980 a 2000), kteří stále navštěvují sbor, odhalila, že mají na církev adventistů negativnější názor než američtí mileniálové obecně na své církve.⁵ Proto můžeme pochopit, proč Summit o výchově a udržení členů z roku 2013

doporučil, aby se „budování láskyplných a Kristu podobných vztahů v místním sboru stalo naléhavou nutností“.⁶

Jiný průzkum mezi mladými lidmi ve věku 18 až 35 let, kteří zůstali v církvi, ukázal, že denně se věnuje studiu Bible méně než jeden ze čtyř a téměř tři čtvrtiny (73,5 %) nemají jistotu spasení.⁷ Pokud toto platí pro většinu mladých dospělých, kteří v církvi zůstávají, o to více to platí o těch, kteří církev opustili.

Sekulární společnost

To, co uvedl Trim o „plíživé sekularizaci“ naší společnosti a jejich důsledcích, zejména prostřednictvím zábavních médií, je pravda. Dnes na Západě žijeme v postkřesťanské společnosti, která se vyznačuje nedostatkem smyslu a cíle. Pro tuto generaci je pravda relativní. Při rozhodování o tom, co je správné a co ne, se jednotlivec stává

3 Edwin Manuel Garcia, „Landmark Survey Reveals In-depth Beliefs, Perceptions of Adventist Members,“ Adventist News Network, October 17, 2013.

4 Clint Jenkins, A. Allan Martin, „Engaging Adventist Millennials: A Church that Embraces Relationships,“ Ministry, May 2014. <https://www.ministrymagazine.org/archive/2014/05/engaging-adventist-millennials>.

5 General Conference of Seventh-day Adventists, Summit on Nurture and Retention 2013 statement, „Recommitting, Reconnecting and Reconciling: Reviving Discipleship, Nurturing Believers, and Reuniting with the Missing,“ <https://www.adventistarchives.org/nurture-and-retention-summit-statement.pdf>.

6 Kumar Dixit, Kyle Stiemsma, and Rajinie Sigamoney Dixit, „Why Young People Are Sticking with Church,“ Ministry, March 2016, <https://www.ministrymagazine.org/archive/2016/03/Why-young-people-are-sticking-with-church>.

7 Derek Morris, „A Passion for Revival: An Interview with Lee Venden,“ Ministry, February 2012, <https://www.ministrymagazine.org/archive/2012/02/a-passion-for-revival-an-interview-with-lee-wenden>.

svou vlastní subjektivní autoritou. Lidé žijí v protikladech – jejich vyznání a praktický život se někdy neshodují.

S tím se shoduje i zpráva výzkumné organizace Barna Group pro generaci Z z roku 2018: „Morální relativismus zapouští v Americe hlubší kořeny. Čtvrtina příslušníků generace Z [narozených mezi lety 1999 a 2015] rozhodně souhlasí s tím, že to, co je morálně správné, a co špatné, se v průběhu času mění v závislosti na společnosti... [a] každý jednotlivec je sám sobě morálním soudcem. Pouze 34 % příslušníků generace Z souhlasí s tím, že „lhaní je morálně špatné.“⁸

Pro ilustraci: „Post-pravda“ byla v roce 2016 vyhlášena slovem roku podle oxfordských slovníků. Toto slovo označuje apel na emoce a osobní přesvědčení při utváření veřejného mínění více než na objektivní fakta. Předpona „post“ obvykle znamenala „po“, jako ve slově „poválečný“. Výraz post-pravda znamená, že pravda „se stala nedůležitou nebo nepodstatnou“. Produktový

ředitel oxfordského slovníku Casper Grathwohl se domnívá, že výraz post-pravda by se mohl stát „jedním z určujících slov naší doby“.⁹

Je to éra „falešných zpráv“, „alternativních faktů“, „protichůdných vyprávění“ a doby, kdy „pravda není pravda“.

Falešné zprávy, definované jako „nepravdivé, často senzační informace šířené pod rouškou zpravodajství“, byly v roce 2017 vyhlášeny slovem roku v Collinsově slovníku.¹⁰

Společnost Barna Group ve své zprávě „Trendy utvářející éru post-pravdy“ (9. ledna 2018) zjistila, že „pravda je stále více považována za něco, co člověk spíše cítí, než zná“¹¹. Od 60. let 20. století se západní společnost postupně stává subjektivnější.

Ohledně důsledků této „plíživé sekularizace“ Trim poznamenává, že „struktura (uspořádání) většiny místních adventistických sborů nedokáže tuto vlnu zastavit“.¹² Mohou lidé získat zkušenost, která změní jejich život a posílí je proti sekularismu a osobním krizím, aniž by přišli k Ježíši?

Nejen na Západě

Nejen na Západě se členové hlásí k církvi, ale „nepřicházejí k Ježíši“. Ve Rwandě se ke křesťanství hlásilo 95 % obyvatel, včetně více než 275 tisíc adventistů, což v té době představovalo

8 Barna Group, Gen Z, report (2018), 55, 99, 65.

9 Amy B. Wang, „‘Post-truth’ Named 2016 Word of the Year by Oxford Dictionaries,“ The Washington Post, November 16, 2016.

10 Collins Dictionary, „Collins 2017 Word of the Year Shortlist.“ Word Lover’s blog, <https://www.collinsdictionary.com/word-lovers-blog/new/collins-2017-word-of-the-year-shortlist,396,HC.html>.

11 Barna Group, „The Trends Shaping a Post-Truth Society,“ January 9, 2018, <https://www.barna.com/research/truth-post-truth-society>.

12 David Trim, Seventh-day Adventist Global Data Picture, report, February 2014, <http://dmadventists.org/leaddavao2014/GlobalDataPicture.pdf>.

proč lidé odcházejí z církve?

asi 10 % populace. Vedoucí církve označovali Rwandu za nejvíce adventistickou zemi na světě. To platilo až do roku 1994, kdy došlo ke genocidě, při níž většinou Hutuové vyvraždili více než 800 000 menšinových Tutsiů. Mezi mrtvými bylo více než 12 000 adventistů.¹³

Hroznou pravdou je, že se na genocidě podílela řada členů a kazatelů církve adventistů. Údajně dodržovali svou adventistickou víru tím, že v sobotu svědomitě odpočívali od zabíjení.¹⁴

To, co při své návštěvě Rwandy viděl Robert Folkenberg, tehdejší předseda Generální konference Církve adventistů sedmého dne, ho dojalo více než cokoli, co kdy viděl. „To, co se stalo ve Rwandě,“ prohlásil, „je z velké části důsledkem neobrácených lidí, kteří nesou Kristovo jméno“.

Po čase stráveném na kolenou dospěl Folkenberg k jednomu závěru: „Evangelium neselhalo. Neselhal Kristův kříž, neselhal Duch svatý... Selhali jsme my jako kazatelé... Jako náboženští vůdci jsme zklamali Boha, Krista i lid Rwandy... Musíme, jak věřím, vyznat své hříchy před Bohem.“

„Je třeba,“ prohlásil Folkenberg, „aby duchovní vůdci ... vyzývali k obrácení a proměně.“¹⁵ Vzali jsme dostatečně vážně důsledky toho, co se stalo ve Rwandě, a Folkenbergova slova, kterými na to reagoval?

Lidé mohou být upřímně nábožensky založení, aniž by byli křesťany.

Jaká je odpověď?

Křest se nerovná obrácení. Měli bychom klást větší důraz na obrácení k Ježíši než na křest? Netrávíme více času mluvením o šelmě, která vytváří poslušnost založenou na strachu, než o Beránkovi, který nás ospravedlňuje na základě víry?

Carlyle B. Haynes byl adventistickým evangelistou, který přiváděl lidi do církve. Avšak náhle si uvědomil, že „káže už patnáct let, a přesto je neobráceným člověkem“.

„Zanedbal jsem první prostý dětský krok, kdy jsem sám přišel k Ježíši Kristu a vírou

v něj přijal odpuštění svých hříchů,“ napsal. „Bůh mě po patnácti letech kázání tohoto poselství přivedl zpět ke kříži.“

Když se odvrátíme od svých „vlastních skutků a budeme hledat spásu pouze u Krista“, podělil se Carlyle B. Haynes o svůj názor, „Bůh takového [člověka] prohlásí za spravedlivého. Toto Boží prohlášení je založeno na dokonaném díle našeho Pána.“¹⁶

To je dobrá zpráva evangelia.

Netrávíme více času mluvením o šelmě než o Beránkovi, který nás ospravedlňuje na základě víry?

13 Ronald Osborn, „No Sanctuary in Mugonero: Notes on Rwanda, Revival, and Reform,“ Spectrum, October 16, 2010, <https://spectrummagazine.org/node/2716>.

14 Osborn, „No Sanctuary in Mugonero.“

15 „GC President Speaks Out About Rwandan Atrocities,“ sermon excerpt, Adventist Review, NAD Edition, (March 1996), 6.

16 Carlyle B. Haynes, „Righteousness in Christ — My Experience,“ a sermon delivered at the 1926 General Conference Ministerial Association meeting. Reprinted in Ministry, May 1986.

Pokud nezměníme styl, čeká nás problém

Rozhovor s ředitelem ATI Markem Harastejem

1. Marku, vím, že se věnuješ tématu růstu církve, včetně otázky, proč lidé z církve odcházejí. Co tě k tomu tématu přivedlo?

Jednoduchá odpověď by zněla: pověření Ježíše Krista (Mt 28,19.20). Povolání získávat nové učedníky zřetelně odkazuje k tomu, že úkolem církve je růst.

Subjektivnější odpověď je taková, že jsem vyrostl v kazatelské rodině a celý život jsem viděl, jak se můj otec modlil, pracoval a snažil se, aby jiným lidem představil Krista. Sám jsem deset let působil jako evangelista a touha přivádět

Touha přivádět lidi k Ježíši je součástí mé DNA.

lidi k Ježíši je prostě součástí mé DNA. Když pak vidím, jak církev neroste, stárne a lidé z církve odcházejí, tak

mě to trápí. Teologii studuji již 25 let a jsem bytostně přesvědčený, že tato církev má světu co nabídnout. Má ale také své problémy a odchody lidí z církve jsou toho podstatnou součástí.

2. Proč je toto téma tak důležité?

Naše církev je tzv. vyznavačská. Člověk se do ní nerodí, ale stává se její součástí

na základě svého vyznání. A to se v průběhu života mění. Je tedy přirozené, že část lidí z církve odejde. Když se podíváme na statistiku, tak odchodů z církve je už několik desetiletí víceméně stejně. Problémy jsou dva. Tím prvním je, že tato statistika neodráží věrně realitu. Když jsem byl malý kluk, byl jsem ve sboru, který měl čtyřicet členů. V sobotu nás tam ale, včetně dětí, mládeže a přátel bylo padesát. Když dnes přijdete do čtyřicetičlenného sboru, tak se tam často na začátku sobotní školy sejde 15 lidí a na kázání 25. Statisticky je sbor stále čtyřicetičlenný, ale reálně z něj 25 lidí odešlo.

Druhým problémem je ta druhá strana mince, a tou je růst. Dokud církev výrazně početně rostla, tak dovedla „absorbovat“ určitý počet odchodů. Ve chvíli, jaká je dnes, kdy církev neroste, tak stejný počet odchodů je pro ni daleko citelnější.

3. Proč tedy lidé odcházejí z církve?

V zásadě se jedná o čtyři důvody. Prvním je to, že jsme tzv. **vyznaváčskou církví**. Část lidí odejde z církve prostě proto, že se s ní věroučně neshodne. Je to normální, a naopak je čestné, že když dospějí do bodu, že se s daným

proč lidé odcházejí z církve?

společenstvím zásadně rozcháším, abych dovedl říct: „Přátelé je mi s vámi dobře, ale asi bude pro vás i pro mě lepší, když si najdu společenství, které více odráží mé přesvědčení.“ Určitým specifikem naší církve je ale sobota. Rada lidí církev opouští kvůli jiným věroučným důrazům, ale o správnosti svěcení soboty jsou nadále přesvědčeni. A takoví logicky jiné společenství hledají velice těžko. Někdy poté zvolí možnost ve společenství přes své zásadní výhrady zůstat, a to pak vytváří jen zbytečná napětí a spory, které by bylo lepší řešit přátelským rozchodem.

Druhým důvodem, který je pravděpodobně důvodem nejčastějším, jsou **narušené vztahy**. Ono to do určité míry souvisí s tím, že přestáváme být vyznavačskou církví. Rada lidí, a v naší unii je to už více než polovina členů, se do církve rodí. Mnozí sdílejí přesvědčení svých rodičů a stávají se také vyznavači a učedníky. Někteří se ale stávají součástí církve, aniž by se s ní vnitřně ztotožnili. Mají v ní svou rodinu, přátele, svou společenskou komunitu, ale nesdílejí její hodnoty a vyznání. A zde vzniká problém. Církev se svými názory je vlastně irituje a rádi by ji změnili k obrazu svému, ale to kvůli jejímu celosvětovému rozsahu nejde. A tak v nich roste frustrace a nepřátelství k církvi jako instituci, kterou však nechtějí opustit kvůli vztahům, které v ní mají. Vztahy jsou nejvzácnější Boží dar. Také naše víra je založená na vztahu k našemu Spasiteli. Zároveň jsou ale vztahy také jednou z nejzranitelnějších věcí v našem životě. Jsme hříšní lidé a naše vztahy jsou velice křehké. Navíc proti nám stojí nepřítel, který má 6 000 let

zkušeností, jak lidské vztahy ničit. A pokud naše sounáležitost s církví stojí pouze na vztazích, tak nás dříve nebo později čeká problém.

Třetí důvod je určitá **únava z církve**. Souvisí to s hektičností naší doby a někdy až příliš velkou aktivitou v našem společenství a obecně nechutí lidí k organizovanosti. Týká se především střední a mladší generace a postupně se to stává problémem. Lidé necítí potřebu být součástí organizace a někdy mají přímo nechuť být její součástí. Svobodněji se cítí být vnějším pozorovatelem, sympatizantem, ale ne přímo součástí. Když se stanete členem, tak na sebe berete závazky a povinnosti, hned vás chtějí zapojit do nějaké činnosti, chtějí, abyste se podřídili pravidlům... A tito lidé si kladou otázku proč. Zatím tento problém není natolik masivní, abychom ho statisticky významně pocítili, ale pokud nezměníme styl, tak to je časovaná bomba.

A čtvrtý důvod bych nazval **selhání**. Všichni máme problémy a hřešíme a církev klade poměrně vysoké morální standardy, kterým ne každý dovede dostát. A tak často lidé, kteří mají potíže ve vztazích, životním stylu, své sexualitě a jiných oblastech, raději volí dobrovolný odchod, než aby je někdo posuzoval nebo „řešil“ ve výběrech. Hezky to vyjádřil Philip Yancey, který v jedné ze svých knih popisuje příběh mladé ženy, která si pokazila život. Selhala a pak se krize už jen prohlubovala a problémy rostly. A když Yancey poslouchal její smutný příběh o situaci, kdy už nevěděla kudy kam, tak se jí

Vztahy jsou nejvzácnější Boží dar.

zeptal: „A proč jsi nehledala pomoc v církvi?“ A mladá žena mu dala pro mě velice smutnou odpověď: „V církvi? Už tak jsem měla dost problémů.“ A to je špatné. Pro církev špatné. Pokud se církev pro lidi v krizi stane jen dalším problémem, tak máme problém my jako církev. Jestli lidé najdou více pochopení v hospodě než v církvi, tak jsme něco nepochopili o způsobu, jak s lidmi jednal Ježíš.

4. Do jaké míry změnil situaci covid?

Zásadně. Většinou zřejmě jen urychlil stávající problémy. Některé nové ale vytvořil. Část lidí zjistila, že církev

Dobrou zprávou je, že většina problémů je řešitelných. Jen se nesmíme bát změn.

vlastně nepotřebuje. A část došla k přesvědčení, že bude lépe žít svou víru bez společenství. Hodně lidí především střední a starší gene-

race se během covidu více skamarádilo se sociálními sítěmi a začali zde pro sebe více čerpat teologické názory. Internet má superschopnost vytvářet v lidech dojem, že obsáhli celou složitost problému, a na základě taktó získaných informací si dovedou vytvořit dobrý názor. Žel jim pak uniká, jak povrchní, částečné či vyloženě lživé tyto informace jsou.

Abychom ale nehodnotili pouze negativně. Covid přes svou problematičnost přinesl i řadu dobrých věcí. Řada sborů se vztahově upěvnila, mnozí – a opravdu nemluvíme o jednotlivcích, ale o mnoha lidech – po letech našli cestu do společenství. Řada sborů začala být viditelná na internetu

a začali sdílet kázání a bohoslužby. Otevřenost vůči sociálním sítím přinesla i velice pozitivní otevřenost k celosvětové církvi. Mnoho lidí zná a poslouchá adventistické kazatele a evangelisty z celého světa.

Covid tedy urychlil změny (pozitivní i negativní), ke kterým by jinak došlo později, ale stejně by přišly. Takto se jen udály během dvou let.

Další a možná velice podobně překotné změny přinese také válka na Ukrajině. Ale na jejich hodnocení je ještě příliš brzy.

5. Kde vůbec začít? Co bychom měli změnit?

Jako církev nutně potřebujeme vedení, které bude mít odvalu dělat změny. Protože bez nich nás čeká jen postupný zánik. Moudře vybírejme především starší sboru a vedení sborů, ale také administrátory sdružení a unie a modleme se za ně. Jako církev máme více problémů, které potřebujeme řešit. Věroučná pnutí, problém malých sborů, zahlcení církve aktivitou, přílišná povrchnost, rozbité vztahy. Dobrá zpráva je, že většina těchto problémů je řešitelných. Jen se nesmíme bát změn.

Jedním z takových problémů jsou **malé sbory**. Pokud chceme růst, potřebujeme střední generaci a mladé lidi. Mladí lidé potřebují věřící kamarády, se kterými by mohli sdílet víru. Pokud jsou ale ve sboru, který má 20 členů, kolik tam asi najdou kamarádů ve svém věku? Nezapomínejme navíc, že to, že máte s někým shodný věk, ještě automaticky neznamená, že si budete rozumět. A tak v horším případě pro náš sbor není zajímavý a odejdou z něho, v lepším si najdou kamarády na nějaké

proč lidé odcházejí z církve?

platformě nesborové, jako je PTD apod. Což je výborné, protože najdou zázemí v církvi, ale ve vztahu ke sboru je důsledek stejný, odejdou z něj. Uvědomuji si, že to je složité, že se často potýkáme s velkými vzdálenostmi... ale problém malých sborů musíme naléhavě řešit.

6. Kdyby se někdo chtěl o této věci dozvědět více, existuje nějaká literatura k tomuto tématu?

Před nějakou dobou Advent vydal dvě zajímavé knížky – *Ti, kteří odešli* a *Ti, kteří se vrátili*. Zajímavé příběhy lidí, kteří opustili církev nebo se do ní opětovně vrátili. V té odbornější rovině rovněž před pár roky vydalo MSS knihu *Význam laskavého zázemí církve*, která tuto otázku řeší. Zajímavou studii napsal Tomáš Dymáček (je k dispozici v PDF), tématem se zabýval Lukáš Jureček z MSS, otázku rostoucích sborů řešil i Vít Vurst z Českého sdružení. A v tomtéž sdružení v současnosti o této problematice píše práci mladý kazatel Tomáš Ondráček. Zajímavým zdrojem jsou též statistiky Českého statistického úřadu i jejich reflexe v odborné literatuře (Atlas náboženství Česka, Příliš slabí ve víře apod.). Všechny tyto a další materiály jsou v knihovně ATI na Sázavě.

Navíc brzy vyjde sborník KOINONIA, který se zabývá růstem církve, a kniha od Petera Roennfeldta *Misijní víze apoštolů*, která se bude tímto tématem výrazně zabývat.

7. Co můžeme jako jednotlivci udělat pro to, aby se lidé ve sborech cítili lépe?

Vždycky změna začíná od konkrétního sboru. A co může udělat jednotlivec?

Mít rád lidi. Je to jednoduché, ale takhle nás to učil Ježíš a zatím nikdo nic lepšího nevymyslel.

8. Jaký je ideální stav? Kam směřovat naše úsilí?

To je moc dobrá otázka. Ideální stav neexistuje. Musíme si uvědomovat, že jsme hříšní lidé v hříšném světě a církev vždy měla a bude mít problémy. Ideální stav bude až v nebi. Naše úsilí bychom měli směřovat tam, kde v našich podmínkách něco změnit můžeme.

Stále má velice málo sborů diakona pro bývalé členy. Každý sbor má desítky lidí, kteří odešli. Pokud to sami neodmítají, měli by tito lidé dostávat sborový zpravodaj, pozvánku na vánoční či novoroční bohoslužbu, přání k narozeninám.

Cokoli, co by jim sdělovalo: z nějakých důvodů se tvoje cesty se sborem rozdělily, ale stále tě máme rádi. Vzpomínáte, jak Ježíš mluví o křesťanském napomínání? Když někdo hřeší, tak ho napomeň, když neposlechne, tak ho navštiv s dalším člověkem, když ani to ne, tak to předej církvi. A důležitý je ten závěr. Když neposlechne ani církev, ať je ti jako pohan a celník.

A my víme, s kým Ježíš rád večeřel, s kým se rád smál a povídal si, až ho za to pomlouvali. S pohany a celníky. Ježíš nám sám dává recept, jak jednat s těmi, kteří z církve odešli. Měj je rád, buď s nimi a projevuj jim lásku.

Moc děkuji za rozhovor.

— Vítězslav Chán

Problém malých sborů musíme naléhavě řešit.

Mnoho křesťanů čelí hrozbě pronásledování

Tor Tjeransen, tedNEWS

Když organizace Open Doors International 18. ledna zveřejnila svůj seznam World Watch List (WWL) pro rok 2023, představila bezútesný obraz náboženské svobody na celém světě.

Tento seznam sestavuje každoročně již 30 let. Organizace uvádí 50 zemí, kde křesťané zažívají nejhorší pronásledování pro svou víru, a informuje o těžkostech, kterým pronásledovaní křesťané denně čelí.

WWL zjistila, že více než 360 milionů křesťanů trpí extrémní nebo velmi vysokou mírou pronásledování a diskriminace kvůli své víře. To je

o 20 milionů více než před dvěma lety. Jen v padesáti největších zemích čelí nyní velmi vysoké nebo extrémní míře pronásledování 312 milionů křesťanů, což představuje **každého sedmého křesťana na světě.**

Severní Korea

Severní Korea byla opět označena za nejnebezpečnější místo na světě pro křesťany (loni ji vytlačil Afghánistán poté, co tuto zemi v roce 2021 ovládl Tálibán).

„V Severní Koreji je vlastnictví Bible trestáno smrtí nebo vězením,“ uvedl při představování závěrů zprávy Ole Petter Erlandsen, ředitel Open Doors. Zmínil také nový severokorejský „zákon proti reakčnímu myšlení“, který v Severní Koreji vedle Bible kriminalizuje veškeré publikované materiály zahraničního původu. Organizace Open Doors odhaduje, že v Severní Koreji žije 400 000 křesťanů, kteří pro svou víru podstupují obrovské riziko.

Afghánistán se z první příčky v roce 2022 posunul na letošní devátou pozici. Podle Open Doors tento pokles není příliš velkým důvodem k radosti, neboť pronásledování v této zemi zůstává na vysoké úrovni. „Velký pokles v žebříčku

je způsoben tím, že život obrácených křesťanů se dostal hlouběji do podzemí, což vytváří větší problém pro získání ověřených údajů o násilí,“ poznamenali představitelé organizace Open Doors.

Čína je lídrem v oblasti elektronického sledování

Mnoho zemí se pustilo do nebezpečného kombinování moci, nacionalismu a využívání technologií ke kontrole svých občanů. Čína je lídrem v používání a vývozu sledovacích technologií.

V těchto zemích byly přijaty zákony, které zavádějí nová rozsáhlá pravidla pro používání internetu církvemi, a stalo se nemožné kupovat Bible online nebo stahovat biblické aplikace. Na mezinárodní úrovni Čína prosazuje novou definici lidských práv, kdy se hospodářský rozvoj a bezpečnost stávají důležitějšími než klasická práva, jakými jsou svoboda myšlení nebo projevu.

Subsaharské násilí dosahuje nových rozměrů

Erlandsen také upozornil, že pronásledování křesťanů v subsaharské Africe je na vzestupu, přičemž počet nábožensky motivovaných vražd v Nigérii vzrostl z loňských 4 650 na 5 014, což představuje ohromujících 89 % z celkového počtu vražd v mezinárodním měřítku. Vzhledem k tomu, že se země hrotí pod islamistickým násilím, jsou křesťané obzvláště zranitelní.

Násilí v Nigérii však není výjimečné, neboť džihádistické násilí se stává běžným jevem v celé subsaharské Africe – 26 zemí v regionu vykazuje velmi výraznou míru pronásledování. Džihádistické skupiny zabíjejí, mrzačí, znásilňují, unášejí kvůli výkupnému a nutí ženy k sexuálnímu otroctví a mnozí lidé jsou nuceni uprchnout.

Agnes, dívka, kterou loni unesla militantní skupina Boko Haram, se podělila o svůj otřesný zážitek: „Pracovali jsme na poli na farmě, když nás překvapili ozbrojenci. Tři z nás unesli a dva zabili. Já jediná jsem přežila.“ Kvůli násilí a nestabilitě v regionu byly další statisíce lidí nuceny k vnitřnímu vysídlení nebo se staly uprchlíky.

Barometr lidských práv

„Útoky na křesťany jsou barometrem lidských práv,“ uvedla v reakci na závěry zprávy Ine Eriksen Søreide, bývalá norská ministryně zahraničních věcí. „Obraz, který zpráva předkládá, je předzvěstí toho, co může nastat v oblasti dalších práv,“ dodala a vyjádřila znepokojení nad způsobem, jakým jsou moderní technologie využívány ke sledování.

Několik dobrých zpráv

„Ne všechno jde ale špatným směrem,“ řekl Ole Petter Erlandsen a zmínil tři pozitivní změny: Za prvé násilí v Afghánistánu se snížilo a země klesla v žebříčku. Za druhé v Egyptě dochází k poklesu násilí páchaného na křesťanech. A za třetí, některé státy Perského zálivu zaujaly jiný postoj ke křesťanským pracovníkům ze zahraničí.

„Uvidíme, zda zlepšení podmínek například v Kataru v roce 2022 bylo náhodné, nebo se jedná o trvalý trend,“ uzavřel Erlandsen.

100 je více než 1 – když se společná pomoc násobí

Martina Špinková, koordinátorka PR a fundraisingu v ADRA ČR

„Adří matematika“ v praxi funguje. První měsíc pomoci lidem po zemětřesení v Turecku a Sýrii potvrdil výhodu síťovosti humanitární organizace ADRA, která má nyní na světě více než 100 poboček. Pro jednotlivou kancelář by pomoc lidem po velkém neštěstí byla velmi složitá, ne-li nemožná. Takto se pomoc sčítá, často i násobí. A nakonec dosáhne i tam, kde žádná ADRA kancelář dosud není.

VTurecku ani po opakovaném úsilí nedostala ADRA International (podobně jako řada jiných zahraničních organizací) potřebnou licenci pro přímou pomoc lidem a musí ji zprostředkovávat jen skrze místní organizace – konkrétně se poslední měsíc jednalo o spolupráci se

14 lokálními partnery. To je vždy komunikačně a logisticky mnohem složitější.

Přesto mezinárodní tým humanitární organizace ADRA dokázal za několik týdnů bezprostředně po události pomoci celkem 9 000 lidí v 16 měsících rozdělením vody, jídla, teplého oblečení, dek, spacáků a hygienických potřeb. V nejhůře zasažené provincii Hatay dodala ADRA lidem 400 stanů a 1 000 solárních lamp pro lepší pocit soukromí a bezpečí.

Pro distribuci humanitární pomoci je pro nás mnohem snazší pomoc v Sýrii.

ADRA International zde má již 10 let fungující kancelář ADRA Sýrie a také ADRA Česká republika je v rámci různých projektů v úzkém spojení s místní Adrou již 7 let.

V Latákii a Aleppu pracovníci a dobrovolníci ADRA rozdali více než 14 000 hotových jídel a přes 10 000 potravinových balíčků. Pomáhají také se zajištěním vody a elektřiny.

Dalším kritickým úkolem (nejen) kolegů z ADRA Sýrie je umožnit dětem návrat do škol. Stovky škol v současnosti slouží jako ubytovací kolektivní centra a je velmi složité nalézt náhradní bydlení pro všechny dočasně ubytované ve školách.

Úsilí a finanční prostředky z ADRA Česká republika budeme nyní spíše směřovat do pomoci v Sýrii, která na tom byla již před zemětřesením podstatně hůře než Turecko.

Děkujeme všem dárcům a podporovatelům na celém světě – díky vám síť kanceláří ADRA pomohla v Turecku a Sýrii za první měsíc 32 000 lidem.

Jsme vděční za všechny ochotné dárcce i kolegy pracující ve složitých podmínkách.

Pomoc lidem zasaženým ZEMĚTŘESENÍM v Turecku a Sýrii

Přispějte snadno přes:
darujme.cz/ADRAzemetreseni

nebo na účet:
66888866/0300
variabilní symbol **389**

Děkujeme!

Rodina 28 charitativních obchodů se stále rozrůstá

Martina Špinková, koordinátorka PR a fundraisingu v ADRA ČR

Je to už více než 20 let, kdy manželé Michal a Milena Čančíkovi přivezli z Anglie koncept charitativních obchodů a rozhodli se jej vyzkoušet pod hlavičkou ADRA i v našem českém prostředí, konkrétně pod Dobrovolnickým centrem ADRA ve Frýdku-Místku.

Hlavní myšlenka charitativních obchodů spočívá v tom, že dárci přinesou zachovalé či nové, nepoužité oblečení, hračky, věci do domácnosti (ručníky, povlečení, deky, nádobí) a věnují je zdarma „na charitu“.

Obchod je za nízkou cenu prodá a mimo jiné tím pomůže nízkopříjmovým skupinám obyvatel pořídit si potřebné, často dětské věci za dostupnou cenu. Kromě toho má řada charitativních obchodů i tzv. sociální šatník, kam přicházejí lidé s potvrzením od obecních úřadů o hmotné nouzi a ti mohou dostat oblečení či obuv zdarma.

Výtěžek sbírky (u charitativních obchodů se nepoužívá pojem „zisk“) pomáhá spolufinancovat koordinaci dobrovolníků ADRA v místním regionu, kteří navštěvují osamělé seniory, děti v dětských domovech, osoby ve zdravotních a sociálních zařízeních apod.

Ke všem těmto přínosům ještě přibyl fenomén poslední dekády, kdy řada lidí, kteří „nemusejí“ nakupovat v charitativním obchodu, je cíleně vyhledává: chtějí podpořit udržitelnost a využít stále pěkné a funkční věci bez nutnosti kupovat nové.

Rok 2022 byl rokem zvýšeného zájmu o charitativní obchody ADRA nejen pro nově příchozí z Ukrajiny, ale v důsledku drahých energií i pro řadu obyvatel naší republiky.

Kde najdete naše charitativní obchody ADRA?

Již ve 20 městech České republiky: Břeclav, Česká Lípa, Český Těšín, Frýdek-Místek, Frýdlant nad Ostravicí, Havířov, Chomutov, Jablonec, Jablunkov, Karviná, Klatovy, Kroměříž, Liberec, Orlová, Ostrava, Praha, Rumburk, Třinec, Turnov a Vyškov.

Novým únorovým přírůstkem do rodiny 28 charitativních obchodů je charitativní obchod ADRA v České Lípě.

Jak se můžete zapojit i vy?

Třeba darováním věcí vyříděných při jarním úklidu.

Nebo nasměrujete vašeho zaměstnavatele při vyřazování kancelářských věcí. Nebo si přijdete něco malého nakoupit pro sebe či pro děti.

Připojte se tak k motto charitativních obchodů ADRA: – **darujete – nakoupíte – pomůžete.**

Těšíme se na vás!

opustili nás

S bolestí v srdci vám oznamujeme, že nás 3. března 2023 ve věku 83 let opustila naše milá sestra, teta, paní Hildegarda Procházková.

Za Sbor Církev adventistů sedmého dne v Jindřichově Hradci chci říci, že i nám bude paní, sestra, kamarádka, teta Hilda velmi chybět! Byla veselou, laskavou, aktivní a milou ženou.

Vždy ochotná pomoci a povzbudit! Svým osobitým, svérázným a radostným postojem k životu si získala srdce mnohých lidí!

Ještě ve svých 68 letech hrála s dětmi a mládeží v bystřické tělocvičně fotbal. Milovala knihy a starala se velmi pečlivě o sborovou knihovnu. Měla ráda přírodu, zvířata, hospodářství, děti, výlety a Pána Boha. Byla dobrou sousedkou, pracovitým a poctivým člověkem i výbornou, praktickou křesťankou!

Děkujeme Pánu Bohu za ni i za všechny milé a nezapomenutelné chvíle strávené společně s ní!

V naději na vzkříšení v Pánu Ježíši Kristu a na nové shledání za sbor J. Hradec

Jana Vojáčková

smysluplná cirkev

Skupinky ako bezpečná zóna

Marek Kaba, kazateľ Slovenského združenia

**Je pre nás cirkev
bezpečným miestom,
kde môžeme hovoriť
s druhými o tom, ako sa
cítíme a čo zažívame?
Máme istotu, že nás iní
vypočujú bez posudzovania
alebo zľahčovania našej
situácie?**

Ježiš vytvoril cirkev, aby bola živým spoločenstvom. Cirkev, ktorá dáva zmysel v dnešnom chorom svete pokrivených hodnôt a vzťahov. Je spoločenstvom ľudí, ktorí veria v úžasnú správu o zmene života človeka, uzdravenie našich duchovných a duševných slabostí. To je dnes veľkou výzvou. Spoločenstvo veriacich môže byť miestom pre uzdravenie, ak chceme a pustíme sa s odvahou do tohto Božieho procesu.

Ježiš Kristus si získava dôveru u učeníkov postupne. Aj keď mal Ježiš najlepšiu motiváciu pre pomoc a rozhovory s ľuďmi, začali mu dôverovať tí, ktorí prijali Jeho pozvanie do novej dimenzie života – Božieho kráľovstva.

Ako to žiť dnes v roku 2023? Ježiš si vyberie skupinu ľudí a potom s nimi rozpráva, chodí na večere, svadby, do rôznej spoločnosti, povzbudzuje ich

a investuje do nich svoj čas. Nebojí sa riskovať – vkladá dôveru do nedokonalých, zlyhávajúcich ľudí. Táto dôvera a vízia zapájajú ich krok po kroku do nových výziev mení ich postoje k ľuďom okolo nich.

Mottom myslenia sa stáva: „Patríte Kristovi a my vnímame, že ste našou súčasťou (ešte skôr ako sa rozhodnete čítať s nami Bibliu a dať sa pokrstiť).“ Ste súčasťou nášho príbehu a Božieho príbehu ešte oveľa skôr, ako sa sami rozhodnete formálne patriť do spoločenstva cirkvi.

Ako pracovať na lepšej dôvere medzi ľuďmi v cirkvi? Zčať od seba – dávať dôveru aj prostredníctvom zodpovednosti. No zároveň nemôžeme každému „vešať na nos“ všetko.

Čo však môžeme urobiť, aby sa stalo spoločenstvo veriacich bezpečným miestom? Aby nikto nemusel žiť v obave alebo strachu, že ak povie, čo prežíva, ostatní ho budú naprávať, budú moralizovať, dávať mu mnoho múdrych rád alebo veci riešiť prísnejšie cez výbor. Potom človek už nikdy nebude chcieť hovoriť o tom, čo zažíva a ako sa cíti.

Pred asi piatimi rokmi som zistil, že existuje 12-krokový kresťanský duchovný program, resp. spoločenstvá mužov a žien, ktorí sa uzdravujú z rôznych spoluzávislostí a závislostí. Pre nich je delenie sa s tým, čo prežívajú, vrátane pocitov úplne bežné, potrebné pre osobnú zmenu a uzdravenie. U Jakuba 5,16 čítame: „**Vyznávajte si teda navzájom hriechy a modlite sa jeden za druhého, aby ste boli uzdravení. Veľa zmôže účinná modlitba spravodlivého.**“ Zistil som, že v programe uzdravenia od závislostí rešpektujú určité princípy zdieľania sa, z ktorých by sme sa mohli aspoň v niečom inšpirovať. Tu je časť z nich:

- 1) **Hovoríme o sebe a svojich problémoch, pocitoch.**
- 2) **Nereagujeme a nehodnotíme to, čo iní prežívajú, čo povedali, ako sa cítia.**
- 3) **Nezľahčujeme ani nenaprávame pocity iných ľudí.**
- 4) **Nenaprávame druhých a neskáčeme im do reči.**
- 5) **To, čo sme počuli od druhých, nevynášame a nehovoríme o tom nikde inde.**

Sme ochotní vyskúšať niečo nové? Učeníkom to bolo niekoľko rokov ťažké – uzdravovať hriešnikov, rozprávať sa s nimi, tráviť čas s ľuďmi. Ukazovať im silu a moc Ježiša Krista na nádej – zmenu životov nás nedokonalých ľudí. Nielen tých sekulárnych.

Áno, vždy je tu riziko. Ale bez rizika a odvahy nič nezmeníme a nikam sa neposunieme. Ježiš Kristus zbral toto riziko lásky a vybral si skupinu mužov, aby zmenil ich životy, a oni tým, čo s Ním zažili, menili ďalšie životy. Pretože nikto nie je dokonalý, ale zmena je možná, ak to Bohu dovolíme.

Veľmi ma povzbudilo to, čo som v posledných mesiacoch zažil s mojím zborovým spoločenstvom. Bolo to pre mňa niečo nové. Zažíval som týždne, a možno aj dlhšie obdobie – ako mi naznačila moja manželka, to, že som bol akýsi vyčerpaný, možno na začiatku vyhorenia.

Rozmýšľal som, čo urobím. Veď si nemôžem dovoliť byť práceneschopný na 4 – 6 týždňov.

Rozhodol som sa, že budem pracovať, ale s trochu iným pracovným plánom. Pre mňa to bola nová skúsenosť s Bohom a ľuďmi zo zboru v tom, že som sa rozhodol povedať o tom,

Nikto nie je dokonalý, ale zmena je možná, ak to Bohu dovolíme.

čo prežívam, môjmu zborovému výboru. Po krátkom zamyslení som sa spýtal, či niekto z nich zažil vyčerpanosť, ktorá bola blízka vyhoreniu. Hneď nato som sa s ľuďmi zo zboru (zborový tím = výbor) podelil o to, ako sa cítim. A tiež, že si myslím, že začínam byť vyhorený. Nikto ma nena-prával, neodsúdil. A ani mi nikto neradil, čo mám zmeniť. Nie. Aké oslobodzujúce, keď sa cítite pochopený

Cirkev má význam, pretože je tu preto, aby ľudia v nej našli prijatie, odpustenie, bezpečie.

a prijatý s tým, čo prežívate. Vypočuli ma, a dokonca ma na niekoľko týždňov šetrili a veci, záležitosti, ktoré som nemusel riešiť osobne, ktoré neboli závislé od

kazateľa, vyriešili iným spôsobom. Som za túto skúsenosť veľmi vďačný.

Je to svedectvo o tom, že sa nemusíme báť hovoriť o tom, čo prežívame v cirkevnom spoločenstve. Niekto by sa mohol diviť, z čoho som mohol byť vyčerpaný pri pomerne malých

zboroch? Áno, ak to niekto nezažil, nepochopí. A ak niekto nemal dve malé deti do tri a pol roka, tak to tiež ťažko pochopí. Ale ľudia, ktorým som sa zdôveril, to nielen pochopili, prijali, ale aj vyjadrili podporu.

Je to svedectvo o empatii a prijatí priamo od veriacich, ktorí slúžia aktívne v cirkvi (výboristi). Vďaka za každého z nich.

Som presvedčený, že byť súčasťou malej skupiny, ktorá si osvojí aspoň dva z piatich princípov zdieľania sa (podľa 12-krokového programu), bude zažívať hlbší pocit dôvery a bezpečia. A to je dnes vo svete aj v cirkvi veľmi cenná devíza. Pretože ľudia buď nájdu riešenia na svoje ťažkosti mimo cirkve, alebo sa cítia byť takými nedostatočnými a zlyhávajúcimi, že cirkev sami opustia.

E. G. Whiteová napísala veľa aj o pravidelnom stretávaní ľudí v malých skupinkách, pretože len čas v sobotu na bohoslužbe nemôže stačiť pre náš osobný rast a službu druhým.

„Vytváranie malých skupín ako základu kresťanstva mi bolo zjavené tým Jediným, ktorý sa nikdy nemýli. Zvlášť ak má zbor viac členov, nech sa rozdelí do malých skupín (komunit), ktoré by pracovali nielen pre členov cirkvi, ale aj pre neveriacich. Ak sú niekde dvaja alebo traja, ktorí poznajú Krista, nech vytvoria skupinu spolupracovníkov a snažia sa držať pospolu v tejto jednote, vzájomne sa povzbudzovať, aby mohli rásť a z pomoci iným čerpať odvahu a silu.“¹

Cirkev má význam, pretože je tu preto, aby ľudia v nej našli prijatie, odpustenie, bezpečný bod (miesto), kde nájdu pokoj, duchovné uzdravenie a uzdravenie zo svojich slabostí.

¹ E. G. Whiteová, Testimonies for the church, VII., p., Mountain View, CA: Pacific Press, 1948, p. 21–22

Studijní biblický týden knihy Ezechiel

Marek Harastej, ředitel Adventistického teologického institutu

Jedním z úkolů Adventistického teologického institutu je vzbuzovat v církvi zájem o Bibli jako Boží slovo pro dnešní dobu. Snažíme se tento závazek naplňovat naší publikační činností, prací v oddělení sobotní školy nebo pořádáním teologických konferencí.

Tentokrát bychom vás rádi pozvali k aktivitě zcela jiného formátu, a to na Studijní biblický týden. Jedná se o týden prožitý v prostředí naší školy na Sázavě zaměřený na studium Bible.

Naším hostem bude děkan Teologického semináře Andrewsovy university bratr Jiří Moskala a naše studium chceme zaměřit možná trochu netypickým směrem. Chceme se ponořit do poselství knihy Ezechiel. Jedná se o jednu z nejvíce opomíjených knih Bible, kterou možná mnozí adventisté

nikdy nečetli. A to přesto, že kniha je svou hloubkou v kánonu biblických knih zcela mimořádná. Žádná z biblických knih nám nepředstavuje tak blízký pohled na Boží svatost, který je svou podrobností pro nás až matoucí, a žádná biblická kniha nám nenabízí tak detailní pohled na zlo a jeho vznik jako Ezechiel. Čestně si musíme přiznat, že často poselství knihy nerozumíme, ale pro ty, kteří rádi jdou na hlubinu, je kniha Ezechiel o to zajímavější.

Přijměte naše pozvání studovat s Jiřím Moskalou knihu Ezechiel v krásném prostředí Sázavy.

STUDIJNÍ BIBLICKÝ TÝDEN
EZECHIEL
13. 8. – 20. 8. 2023

Adventistický teologický institut Vás zve ke studiu biblické knihy Ezechiel. Kniha plná dynamiky, zvrátů a překvapení. Zveme vás k poselství proroka, který viděl zlo, poznal Boží milost a spatřil naplnění budoucí naděje.

Letním týdenním studiem nás provede **Jiří Moskala**, děkan Teologického semináře Andrews University a profesor starozákonní teologie a exegeze.

KDY A KDE
13. - 20. 8. 2023 | Sázava

CENA
dotovaná cena 4 000 Kč
(Přihlášení nejpozději do 30. 6. 2023)

KONTAKT
Lenka Stehlik
E: ati@casi.cz
T: 737 200 022

PŘIHLAŠOVÁNÍ
od 1. 3. 2020 do 30. 6. 2023

více informací na:
ATI.CASD.CZ

Zprávy z výboru Slovenského združenia

Daniel Márfföldi, tajomník Slovenského združenia CASD

V nedeľu 12. marca 2023 sa uskutočnilo 19. rokovanie výboru SZ CASD v Banskej Bystrici.

Personálne rozhodnutia

1. **Ján Muráň**, kazateľ v dôchodku zo zboru Poprad, bude pracovať ako biblický pracovník na Orave od 1. 3. do 30. 6. 2023, kde povedie prípravu, priebeh aj následnú prácu v súvislosti s evanjelizáciou Kornelia Novaka. Jeho služba sa po 30. 6. 2023 opätovne prehodnotí.
2. **Marek Kaba** nastúpi na dvojročné magisterské štúdium na adventistickej teologickej univerzite pod podmienkou, že bude zmluvne dohodnutá finančná podpora na vykrytie jeho nákladov na základné potreby jeho rodiny počas mesiacov štúdia. Ubytovanie jeho rodiny a školné bude hradené Intereurópskou divíziou CASD. Po uplynutí jedného roku sa ďalšia podpora podmieňuje zvládnutím skúšok prvých dvoch semestrov. Pokiaľ svoje štúdium predĺži o viac ako 2 roky, bude si ďalšie náklady hradit sám. Menovaný bude zmluvne zaviazaný po skončení štúdia odpracovať ako zamestnanec pre SZ CASD minimálne

5 rokov. V prípade nesplnenia tejto podmienky bude zaviazaný finančné prostriedky vrátiť.

Hospodárske rozhodnutia

1. Schválená správa nezávislého audítora, týkajúca sa účtovnej závierky za rok 2021, ktorej záverom je nasledujúce vyhlásenie: „*Účtovná závierka poskytuje pravdivý a verný obraz finančnej situácie CASD k 31. decembru 2021 a výsledku jej hospodárenia za rok končiaci sa k uvedenému dátumu podľa zákona č. 431/2002 Z. z. o účtovníctve v znení neskorších predpisov (zákon o účtovníctve)*.“
2. Schválená celá účtovná závierka za rok 2021, ktorá je priložená k nezávislému auditu a je k nahliadnutiu na Slovenskom združení.
3. Schválené zrušenie dvoch termínovaných vkladov SZ CASD v Tatra-banke. Ich zrušenie sa zrealizuje podľa termínov ich viazanosti a finančné prostriedky z nich sa prevedú na účet SZ CASD vo FIO Banke.
4. Schválená rekonštrukcia kúrenia, vrátane výmeny kotla, v budove zboru SZ CASD na Ferienčíkovej ulici č. 5 v Bratislave.

Jan Blahoslav – 500. výročí narození

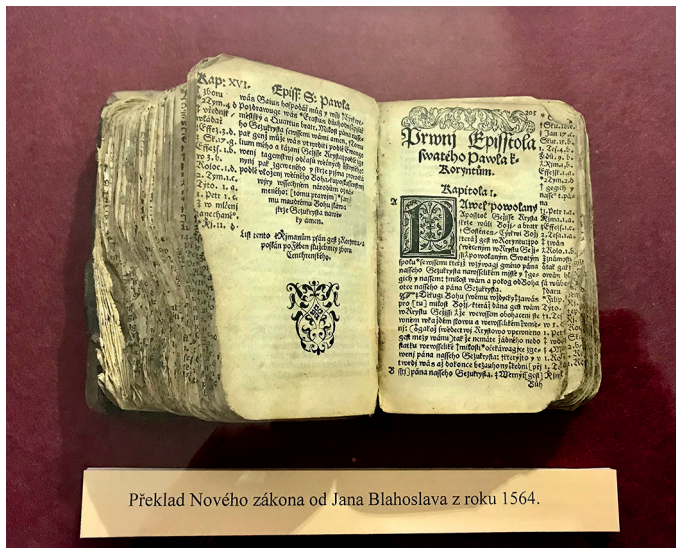
Jan Dymáček, kazatel MSS (v důchodu)

Vzpomínat na významné lidi minulosti i současnosti a připomínat si jejich výročí je jistě užitečné. Otázkou je, proč bychom měli vzpomínat právě výročí narození Jana Blahoslava. Čím se stal významnou osobností, která se zapsala do dějin českého národa? Zde je příběh jeho života.

Dne 20. února 1523 se v Přerově v rodině zámožného měšťana narodil syn Jan. Jeho rodiče byli věrnými členy Jednoty bratrské, a právě to nasměrovalo Janovu výchovu, první vzdělávání i jeho budoucí zaměření. Jan studoval nejprve v Čechách, později také na několika místech v zahraničí. Zde je třeba vzpomenout školu ve slezském městě Goldbergu (dnes Złotoryja), kde si osvojil latinu i řečtinu, a také univerzitu ve Wittenbergu, kde byl ovlivněn Martinem Lutherem, a zvláště Filipem Melanctonem.

I když byl vynikajícím studentem, nemoc, která jej provázela po celý jeho život, mu zabránila pokračovat ve studiích. Z pověření Jednoty pracoval v Prostějově, později v Mladé Boleslavi a v roce 1553 byl ordinován na kněze. V srpnu roku 1557 byl pak zvolen jedním ze čtyř biskupů Jednoty bratrské.

Dne 12. června 1558 se přistěhoval do Ivančic, kde vykonával svůj úřad. Ihned po příchodu začal zvelebovat a zvyšovat úroveň již existující nižší bratrské školy. Při této práci vynikl jeho smysl pro pořádek, řád a kázeň.

Překlad Nového zákona od Jana Blahoslava z roku 1564.

Na zmíněnou nižší bratrskou školu navazovala kolej bratrských bohoslovců, která se později, pod vedením Esroma Rüdingerera, stala prestižní, evropsky známou akademií. Blahoslav se této práci věnoval s cílem zvyšovat vzdělanost nejen bratrských kněží, ale i prostého lidu. V této věci se však přímo v Jednotě setkal se značným nepochopením. To byl důvod, proč napsal *Filipiku proti misomusům* (proti nepřítelům vzdělání).

Jeho dalším významným činem bylo založení ivančické tiskárny (1562), která ale musela být v roce 1578 z bezpečnostních důvodů převezena do nedalekých Kralic. Tiskárna svoji činnost zahájila vydáním bratrského, tzv. *Ivančického kancionálu* (zpěvníku). Za dobu existence tiskárny v Ivančicích bylo vydáno 17 knih, včetně dvojího vydání Blahoslavova překladu Nového zákona (1564 a 1568).

Celoživotní snahou Jana Blahoslava bylo dát českému národu Bibli v jeho vlastním jazyce. V jeho době existovalo již několik českých překladů, ale všechny vycházely z latinského překladu Bible (tzv. Vulgáty). Blahoslav usiloval o překlad Bible z původních jazyků – hebrejštiny, aramejštiny a řečtiny, protože „všem ctným a učeným lidem

je přece známo, že je třeba čerpat přímo z pramenů“.¹ A tomuto úkolu zasvětil většinu svého života.

Prvním krokem na cestě k tomuto cíli bylo zpracování české gramatiky. Jeho snahou bylo obnovit český jazyk

a pokusit se o standardizaci jednotlivých jazykových jevů. Blahoslav chtěl českému jazyku dopomoci k opravdové čistotě a kráse.² *Gramatiku českou*, která se dochovala až do moderní doby pouze v rukopise, nelze však vnímat jako samostatnou záležitost, vytvořenou pouze pro zkvalitnění českého jazyka. Podle podtitulu „Příručka k překládání Božího slova“ to měl být hlavní nástroj pro budoucí překladatele, aby převáděli biblický text do vytríbeného českého jazyka. Blahoslav neúnavně pracoval na české gramatice od roku 1551 až do své smrti (1571). Souběžně s tím vznikala v Ivančicích překlad *Nového zákona*. Blahoslav také inicioval překlad *Starého zákona*, který byl vytištěn spolu s *Novým zákonem*

Celoživotní snahou Jana Blahoslava bylo dát českému národu Bibli v jeho vlastním jazyce.

¹ Brown Marshall, Jan Blahoslav, Návrst, 2010, s. 41

² Tamtéž, s. 26

Cílem evangelizace je také větší zapojení členů

Rozhovor s Kentem Sharpem,
místopředsedou Adventist World Radio pro oblast financí

Jak vůbec vznikla myšlenka uspořádat přednášky Christ for Europe?

Každý rok vede Ted Wilson někde ve světě evangelizační přednášky. V několika minulých letech se hodně hovořilo

o snaze uspořádat podobnou událost také v Evropě. Pak vypukla válka na Ukrajině, a tak se zdálo, že právě nyní je vhodný čas přinést do Evropy trochu

Všichni spolupracujeme na společném cíli zvěstovat Ježíše všem obyvatelům Evropy.

naděje. Praha byla vybrána jako místo, kde bude mluvit Ted Wilson, ještě předtím, než jsme si uvědomili, co všechno se kolem nás děje. Do celého rozhodovacího procesu byly zapojeny všechny tři divize, které působí v Evropě (EUD, ESD a TED).

Jakou roli při přípravě celé akce hraje Adventist World Radio (AWR)?

AWR již mnoho let podporuje veřejnou evangelizaci. Využívá rádio a sociální média jako součást přípravy v oblasti, ve které se mají přednášky uskutečnit. V průběhu minulých osmi let spolupracovalo AWR s Tedem Wilsonem jak při přípravě přednášek, tak i v jejich průběhu.

Máš přehled o tom, jak se na akci připravují i jinde v Evropě?

Do akce Christ for Europe se doposud zapojilo 30 unií v celkem 38 zemích. Přednášky budou probíhat celkem ve 1 363 sborech a zapojí se celkem 169 řečníků. Když jsme poprvé začali plánovat akci Christ for Europe, měli jsme určité pochybnosti o tom, zda je možné vše v tak krátkém čase zorganizovat. Nicméně v průběhu několika

minulých měsíců vzrůstá nadšení a očekávání, které se šíří z Irska přes celou Evropu – až do vzdálených částí východního Ruska.

Tuto vlnu nadšení nelze zadržet. Proto všichni spolupracujeme na společném cíli zvěstovat Ježíše všem obyvatelům Evropy.

Co považuješ v současnosti za největší výzvu v oblasti evangelizace?

Je pro mne velkou předností být součástí evangelizačního úsilí v různých částech světa. Všiml jsem si, že v oblastech, kde je evangelizace důležitou součástí sborových aktivit, jsou členové církve aktivně zapojeni do vydávání svědectví. V místech, kde se v oblasti evangelizace tolik nedaří, se členové příliš do evangelizace nezapojují. Podle mne je největší evangelizační výzvou v současnosti hledání způsobu, jak motivovat a povzbuzovat naše členy, aby se stále více a více do služby zapojovali.

Je ještě něco, co ti leží na srdci, co by mělo zaznít?

Nedávno se mne někdo zeptal, jak budeme měřit úspěch akce Christ for Europe. Bude to výhradně podle počtu křtů, nebo existuje nějaké jiné měřítko? Říká se, že obrácení člověka je výsledkem působení Ducha svatého, takže je velmi těžké měřit náš úspěch na základě toho, co koná Duch svatý.

Proto se domnívám, že bychom měli úspěch měřit podle toho, nakolik se lidé zapojí do práce spojené s přípravou přednášek. Děláme opravdu vše, co můžeme, abychom oslovili rodinné příslušníky, přátele, sousedy a spolupracovníky? Pozvali jsme je na přednášky? Začali jsme Bibli studovat v malých skupinkách? Ježíš řekl u Jana 4, že žena je připravená a každý z nás má své místo při sklizení

Hospodinovy úrody. Když co nejlépe vykonáme svou část a využijeme obdarování, které každému z nás Bůh dal, pak budeme spolupracovat s Duchem svatým a úspěch se jistě dostaví.

V době, kdy mnoho lidí cítí nedostatek naděje a optimismu vzhledem k náročným podmínkám, kterým musí čelit, je důležité neztratit naději v lepší budoucnost. Předseda Generální konference Církve adventistů sedmého dne, Ted Wilson, nabízí inspirativní přednášky, které nás povedou k tomu, abychom se nesoustředili na katastrofy a negativní okolnosti našeho života. Měli bychom spíše hledat naději, která je jádrem poselství poslední knihy Bible, knihy Zjevení.

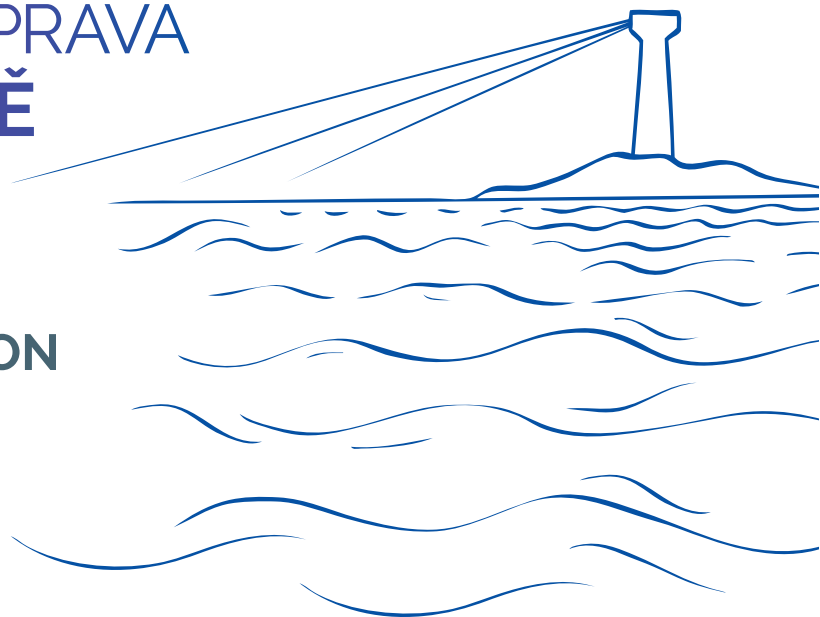
Tyto přednášky jsou určeny pro každého, kdo hledá duchovní odpovědi a naději v tomto světě plném nejistoty. Přednášky vám pomohou hlouběji porozumět biblickým textům a objevit osobní naději pro dnešní dobu. Jednotlivá témata přednášek totiž připomínají, že stále existuje naděje a my máme úžasnou možnost ovlivnit svou vlastní budoucnost.

12.–26. květen 2023

NADĚJE PRO DNEŠEK

BIBLICKÁ ZPRÁVA
AKTUÁLNĚ

Přednáší
Ted N. C. WILSON

SPOLEČENSKÉ CENTRUM BETHANY
Za Brumlovkou 1519/4, Praha 4

spolecenskecentrum.cz

Zveme vás na biblické přednášky s názvem **NADĚJE PRO DNEŠEK**, které posluchačům přiblíží aktuální biblickou zprávu.

- PÁ 12.** 18:30 **DĚJINY PSANÉ DOPŘEDU**
BIBLE O HISTORII SVĚTA
- SO 13.** 18:30 **POSLEDNÍ MINUTY SVĚTA?**
BIBLE PŘEDSTAVUJE ZNAMENÍ
- 19:30 **ZÁPAS DOBRA A ZLA**
KDE SE VZALO ZLO?
- NE 14.** 18:30 **NOVÝ ZAČÁTEK PRO KAŽDÉHO**
ŽIVOT ZNOVU A JINAK
- ÚT 16.** 18:30 **NADĚJE PRO DNEŠEK**
ŽIVOT, KTERÝ ZMĚNIL SVĚT
- ST 17.** 18:30 **TŘI PRAVIDLA PRO ŽIVOT**
AKTUÁLNÍ POSELSTVÍ BIBLE
- ČT 18.** 18:30 **BOŽÍ ZÁKONY LÁSKY A ODPUŠTĚNÍ**
ŽIVOTEM PROVĚŘENÉ HODNOTY
- PÁ 19.** 18:30 **TÉMĚŘ ZAPOMENUTÝ DEN**
ČAS ODPOČINKU A ZASTAVENÍ
- SO 20.** 18:30 **PRINCIPY ZDRAVÉHO ŽIVOTA**
SOUVISLOST – TĚLO, MYSL, DUCH
- 19:30 **ZMĚNA, NA KTEROU SE ZAPOMNĚLO**
SOBOTA, NEBO NEDĚLE?
- NE 21.** 18:30 **CO SE DĚJE PO SMRTI?**
CESTA K NESMRTELNOSTI
- ÚT 23.** 18:30 **NEJSLAVNĚJŠÍ DEN SVĚTA**
FINÁLE SVĚTOVÝCH DĚJIN
- ST 24.** 18:30 **MILÉNIUM**
BIBLE A TISÍC LET
- ČT 25.** 18:30 **ARMAGEDON**
ROZHODUJÍCÍ OKAMŽIK DĚJIN
- PÁ 26.** 18:30 **NEJKRÁSNEJŠÍ BUDOUCNOST**
NOVÉ MÍSTO PRO ŽIVOT

vstup
VOLNÝ

Přednáší
Ted N. C. WILSON

INFORMACE

775 080 809
734 524 999

spolecenskecentrum.cz

JAK SE K NÁM DOSTANETE

zastávka *Vyskočilova*
čísly **170** a **118**;
zastávky *Brumlovka* a *Delta*
číslem **BB1** z Budějovické

PARKOVÁNÍ
po 18. hodině
ZDARMA

Záchranári v akcii

Martin Pavelka, manažér projektov a komunikácie ADRA SR

Februárové zemetrasenia v Turecku a Sýrii pripravili viac ako 50 000 ľudí o život, milióny zanechali bez domova a vystavili ich riziku chorôb a nedostatku základných potrieb. Situácia v postihnutých oblastiach je aj naďalej naliehavá.

Vtakejto chvíli si musíme pripomenúť, že sme tu pre seba navzájom. Medzinárodná sieť ADRA poskytuje humanitárnu pomoc priamo na mieste nešťastia a tým, ktorí prežili, poskytuje jedlo, vodu a základné hygienické prostriedky. Zriaďuje taktiež prístrešia pre ľudí, ktorí prišli o strechu nad hlavou.

Práca našich kolegov a kolegýň v teréne je obdivuhodná a niekedy aj zázračná. Jedným z príkladov je záchranný tím našich maďarských ADRA kolegov, ktorí sa zúčastnili na záchranných prácach v tureckom meste Antakya. Počas niekoľkých intenzívnych dní pátrania sa im

spod trosiek budov podarilo zachrániť desať ľudských životov. Zoltán Sitkei, riaditeľ ADRA Maďarsko, bol súčasťou tohto tímu a dokázal ukázať, že tí, ktorí pomáhajú priamo na mieste nešťastia, sú skutočnými hrdinami.

Veľká časť infraštruktúry bola trvalo zničená alebo ťažko poškodená a samosprávy nie sú schopné pre svojich

občanov zabezpečiť základné životné potreby. Práve preto pripravujeme spolu so sieťou ADRA plán na opravu zničenej vodovodnej infraštruktúry. Opravy sa začnú už onedlho a nová infraštruktúra minimalizuje nebezpečenstvo z chorôb a nedostatku vody.

Do pomoci sa zapojila aj naša slovenská pobočka ADRA a prostredníctvom darcov, ktorí prispeli do verejnej zbierky, sme zabezpečili teplé deky a spacie vaky pre 800 ľudí, ktorých zemetrasenie pripravilo o strechu nad hlavou. Veríme, že každá forma pomoci

je dôležitá, a preto by sme sa mali všetci spojiť a pomôcť, akýmkoľvek spôsobom vieme.

Aj naďalej zbierame prostriedky na pomoc tým najzraniteľnejším. Hoci je situácia v Sýrii a Turecku veľmi zložitá, veríme, že spolu sme schopní čeliť aj tým najťažším situáciám.

Ďakujeme vám za vašu podporu a pomoc v tejto krízovej situácii.

**Príspevky môžete posilať na náš ADRA SOS účet:
IBAN: SK83 8330 0000 0028 0179 0152, variabilný symbol: 2023001**

Přírodní a bylinná léčba dýchacích cest

Jana Krynská, lékařka

Denně se člověk nadechne asi 23 000krát a je to činnost, kterou si běžně ani neuvědomujeme a které věnujeme pozornost většinou až tehdy, když je nějaký problém.

Ten nejčastější vzniká v období jara a podzimu, kdy jsou v okolním prostředí ideální teplotní podmínky pro množení bakterií a virů.

Nelze žít bez dýchání

Základním prvkem, který umožňuje tvorbu energie v buňkách lidského těla a její přenos, je kyslík obsažený ve vzduchu. Skladba vzduchu za běžných podmínek je 21 % kyslíku (O_2), 0,04 % oxidu uhličitého (CO_2), 78 % dusíku (N_2) a skoro 1 % vzácných plynů. Vlastní výměna vdechovaných plynů (O_2 a CO_2) se děje v plicních sklípcích, kam se vzduch dostává prouděním v dýchacích cestách. Z plicních sklípků se kyslík dostává do krve, kde se váže na krevní barvivo hemoglobin, jímž je roznášen ke každé buňce v těle. Konečným produktem metabolických dějů je pak voda a oxid uhličitý, který se z krve dostává zpět do plicních sklípků prostou difúzí a odtud je vydechován (obsah kyslíku ve vydechovaném vzduchu je 15 %, což ještě

umožňuje první pomoc umělým dýcháním). Celý dýchací systém je naprosto geniální.

Správné dýchání začíná nosem

Prostor nosní dutiny je pokryt řasinkovým epitelem, který je bohatý na buňky produkující hlen. Pohyb řasinek umožňuje neustálý přesun hlenu, a tím i vyloučení cizorodých částic i mnoha původců infekčních onemocnění. Jde o jeden z neúčinnějších mechanismů nespecifické imunity. Chloučky zachytí prach do 0,01 mm a další uvízne v hlenu sliznice, který navíc obsahuje i protivirové látky, jakými jsou interferon a imunoglobulin A. Dlouhodobé vdechování příliš suchého vzduchu (vytápění bytů ústředním topením) sliznici horních dýchacích cest vysušuje, a tím snižuje její odolnost vůči běžným, zejména virovým infekcím.

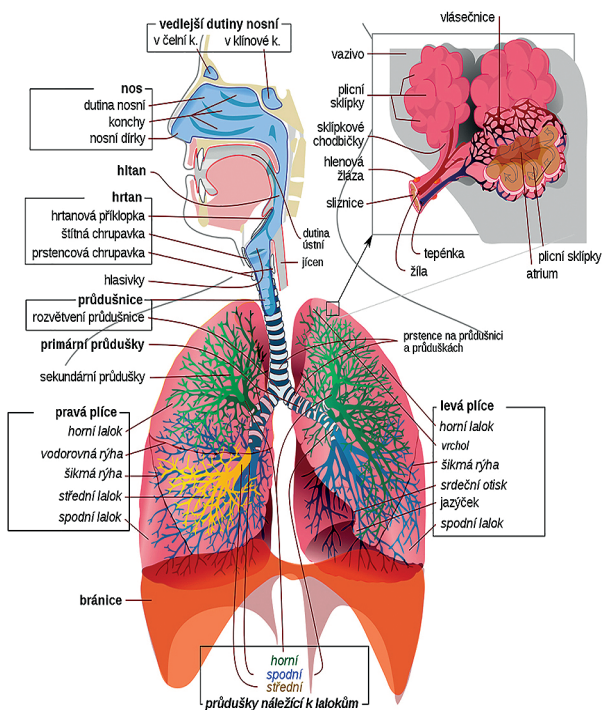
Nosní sliznice je plošně zvětšená složením do typických záhybů (choany) a je velmi bohatě prokrvená, neboť současně vzduch ohřívá nebo chladí na teplotu blízkou teplotě těla. O výkonnosti těchto „nosních radiátorů“ svědčí, že už pouhá cesta vzduchu nosem teplotu podstatně změní: např. z 25 °C na 32 °C, z 0 °C na 20 °C, z -5 °C na +18 °C. Proto je také dýchání nosem velmi důležité, dýchání ústy je nesprávné.

Přes horní dýchací cesty (nos, vedlejší nosní dutiny, nosohltan, hltan/pharynx, hrtan/larynx) proudí vzduch do dolních dýchacích cest (průdušnice/trachea, průdušky/bronchy) až do drobných bronchiolů, vedoucích do plicních sklípků. Dle toho vznikly i dva základní obory – otorinolaryngologie a pneumologie, ale z hlediska histologie a funkce mluvíme o tom, že máme jednotné cesty dýchací.

Nejčastější příznaky onemocnění dýchacích cest

Mezi nejčastější příznaky patří kašel a zahlenění, tedy zvýšená produkce hlenu. Kašel je základní obranný reflex – zabezpečuje čištění dolních cest dýchacích od hlenu i odstranění různých nečistot (akutně i tehdy, když vám něco „zaskočilo“ – drobeček či cokoli), neboť dýchací trubice musí být vždy volně průchodná. Fyziologicky (tedy normálně) se v dýchacích cestách denně vytvoří více než 1 l hlenu, které většinou stékají v krku do jícnu a k jejich vhodné konzistenci je třeba, aby tělo mělo k dispozici dostatek tekutin.

Zánětlivá reakce sliznice vyvolává zvýšenou produkci hlenu jako ochranu před vniknutím bakterií, virů či plísni do organismu. Hlen je čirá, průsvitná koloidní směs obsahující mucin, anorganické soli a v menším množství i imunoglobuliny a protizánětlivé

enzymy. Jeho zbarvení do žluta nebo do zelena svědčí pro nasedající infekci bakteriální – obsahuje pak i shluky bakterií a zbytky odumřelých buněk sliznice i bílých krvinek, které se na obraně proti infekci podílejí.

Pro způsob léčby kašle je základní jeho dělení na produktivní a neproduktivní. Suchý kašel, vyvolaný drážděním dýchacích cest a překrvením sliznice (což se děje obvykle na počátku virové infekce), tlumíme, zatímco u produktivního kašle (se zvýšenou hlenotvorbou) se snažíme hlen uvolnit/naředit, a tím usnadnit vykašlávání. To působí látky zvané mukolytika.

Zánětlivá reakce, její léčba místní i celková

Když se do nosu dostane chladný vzduch, tvorba hlenu se zvyšuje, patogeny/infekce se v něm zachytí a díky řasinkám je pak můžeme vysmrkat, vykašlat eventuálně spolknout, protože žaludeční kyselina choroboplodné zárodky zlikviduje. Léčení rýmy trvá „bez doktora týden a s doktorem 7 dní“, ale během 1–3 dnů může dojít k bakteriální superinfekci nebo postupu zánětu do oblasti vedlejších dutin nosních nebo středouší či do dolních cest dýchacích. To se projevuje zvýšenou tvorbou hlenu, které cesty dýchací zužují, ztěžují dýchání a je nutné je odstranit. Děje se to smrkáním nebo odkašláváním.

U dětí a dospělých lze použít i olejové nosní kapky či anemizální spreje, nelze je však použít u novorozenců a kojenců (riziko poškození křehké sliznice). Účinek kapek či sprejů je rychlý, ale krátkodobý a neměly by se používat déle než 7 dnů.

Prevenčí i léčbou jsou výplachy vnitřní části nosu slabě slaným roztokem (na 250 ml vody větší ½ kávové

lžičky soli nebo např. Vincentka), neboť prostředí nosu je přirozeně slané a výsledkem je to, že vazký hlen zkapalní. Výhodné je použití nosní konvičky. Solné roztoky jsou vhodné i ke kloktání.

Mezi přírodní prostředky léčby zánětů cest dýchacích patří i hydroterapie, jako například zábaly a teplé obklady, přikládáné na hrudník. Známé jsou tzv. Priessnitzovy zábaly (nejen krku), což je studený zapařovací obklad, jehož cílem je zlepšit prokrvení v místě aplikace. Podpora krevního oběhu zmírňuje bolest, snižuje svalové napětí a celkově zrychluje hojivé procesy v těle.

U opakovaných infekcí cest dýchacích lze využít i probiotika, léčba antibiotiky většinou není indikovaná. Prevenčí i pomoci k odkašlávání jsou i dechová cvičení, která zlepšují funkci dýchacích svalů – lze je provádět i za pomoci tzv. trenážerů, jejichž použití i úhradu z veřejného zdravotního pojištění navrhuje lékař.

Postižení dýchacích cest se projevuje v celém organismu – dochází k celkové únavě, zvýšení teploty, bolestem hlavy, poruchám spánku, vyčerpání. Kašel trvající déle než 6 týdnů je vhodné konzultovat s lékařem a podstoupit příslušná odborná vyšetření (ORL, plicní, alergologické).

Fytofarmaka

Fytofarmaka jsou účinné léky, případně extrakty z léčivých rostlin, které mají protizánětlivé, protivirové, protibakteriální a mukolytické účinky. Lze je zakoupit i v lékárně ve formě kapek, tinktur, šťáv i sušené drogy. Léčivé látky obsahují i rostliny v našich krajích běžné, jež můžeme získat i v domácích podmínkách. Níže je uveden stručný přehled – abecedně české

názvy, za lomítkem specifické působení u zánětů dýchacích cest a názvy složených léčivých přípravků ve volném prodeji v lékárnách (blíže viz MUDr. Michal Jurovčík, ORL FN Motol, časopis Alergie, Astma, Bronchitida 4/2022).

Bez černý (květ i plod) / protizánětlivý – **blahovičnick kulatoplodý** / eukalyptus / inhalace u sinusitid – **břečtan popínavý** / podpora vykašlávání / Hedelix, Bronchipret – **divizna velkokvětá** (pouze květy!) / podpora vykašlávání – **hořec žlutý** / mukolytikum / radix gentianae – **jitrocel kopinatý** / rozpouští hleny u bronchitidy, astma, vhodný pro děti – **křen selský** / odkašlávání, C vitamin / Vironal, Sinulan, Wasabi – **lékořice lysá** / odhlehňuje – **lichorejšnice větší** / zánět vedlejších dutin nosních, i pro děti – **lípa srdčitá** / tlumí kašel, rozpouští hleny / Sinulan – **máta peprná** / čaj, kloktadlo, mast, inhalace, ne u dětí do 2 let – **muškát léčivý** / akutní infekce cest dýchacích, lze i u dětí / Kaloba – **právenka latnatá** / proti horečce – **proskurník lékařský** / ochrana sliznic, i pro děti – **prvosienka jarní** / usnadňuje vykašlávání / Bronchipret, Biotussil, Sinupro, Sinustrong – **rozmarnýn lékařský** / alergická rýma, ne v těhotenství – **sléz lesní** / chrání sliznici, rozpouští hleny, bez nežádoucích účinků – **sporýš lékařský** / podpora pocení, ne v těhotenství / Sinulan – **šalvěj lékařská** / bolesti v krku, kloktadlo dezinfekční, antibakteriální – **tymián obecný** / rozpouští hleny, kloktadlo, i pro děti.

Prevence

Ochrana a dobrá funkce cest dýchacích tkví především ve zdravém životním stylu, tj. dbát na přiměřené pracovní zatížení s dostatkem času na odpočinek a kvalitní spánek, neboť na vzniku

opakovaných virových infekcí se podílí chronický stres i horší skladba jídelníčku. Strava obsahující cibuli, česnek, pór a další potraviny s obsahem siričitých esencí má podpůrné mukolytické, antibakteriální i antivirové účinky.

Podstatnou roli hraje i kvalita vzduchu a čistota vzduchu, který dýcháme, a to jak ve venkovním, tak i vnitřním životním prostředí – vadí smog –, vhodné jsou procházky v lese či kolem tekoucí vody, časté větrání místností a odstraňování prachu. A pamatovat na správný dechový vzorec, hluboký a klidný nádech dodá tělu více energie. Na dechovou rehabilitaci se v současnosti klade velký důraz, neboť dobré dýchání má dobrý vliv i na naši psychickou pohodu.

Závěrem chci připomenout postoj vděčnosti a důvěry k Tomu, „který všemu dává život, dech i všechno ostatní“ (Sk 17,25), tedy vše, co ke zdravému životu potřebujeme.

Reakce na dokument Generální konference

Vladimír Jureček, Sbor Ostrava-Radvanice

Velmi mě šokovala výzva Generální konference zveřejněná v Adventu 2/2023. Připadá mi, že při přípravě takové „Výzvy vládám...“ si autoři neověřili fakta a uvádějí věřící v omyl.

Životnímu prostředí se věnuji profesně přes 40 let, hlavně podnikové (firemní) ekologii (voda, odpady, ovzduší, chemie). Dlouho sleduji různé odborné články, diskuse a názory v této oblasti.

I když jako lidé nehospodaříme na této naší planetě jako dobří hospodáři, ničíme ji a drancujeme jen proto, abychom mohli využít všelijaké vymoženosti dnešní techniky, přes to všechno Bůh dal přírodě

do vínku úžasnou sílu regenerace, která dokáže napravit to, co člověk zničil.

Jako křesťané se máme o přírodu dobře starat a chránit ji.

Samozřejmě se jako křesťané máme o přírodu dobře starat a chránit ji. Ovšem ovlivnit děje v přírodě můžeme pouze lokálně – udržovat pořádek, nakládat řádně s odpady, neplýtvat vodou, nespalovat kředo nebo nekupovat stále nové a nové výrobky, které ani nepotřebujeme.

Problémem dneška je „nové náboženství“ – globální oteplování –, potažmo vliv oxidu uhličitého, metanu a dalších plynů na klima. Podle toho se přijímají různá opatření (především ve státech Evropské unie), která likvidují současnou ekonomiku, a co nejhůře, tímto úzkým pohledem se drancuje

příroda ještě více než dosud – např. elektromobilita, „green deal“ apod. (např. neekologická těžba lithia v Chile, kde na výrobu 1 tuny lithia je zapotřebí cca 1 000 000 litrů čisté vody, produkce mědi a niklu převážně v Indonésii, kde je těžba tohoto kovu v dolech s nelidskými podmínkami, těžba kobaltu, nejvíce v Africe – tam dokonce za přispění těžké dětské práce v nelidských podmínkách, ale také energeticky náročná výroba hliníku a křemíku).

Většina lidí je nadšená a myslí si, že to je ta správná cesta k záchraně planety. O tom jsou denně přesvědčováni ze sdělovacích prostředků, je to prostě moderní. Stalo se z toho nové náboženství (podobně jako kdysi Darwinova teorie).

Konkrétně: antropogenní vliv (vznikající činností člověka – doprava, zemědělství, vytápění, výroba všeho druhu, dýchání lidí apod.) na změnu klimatu je následující: **Podíl člověka ve všech emisích vypouštěných do ovzduší se odhaduje na 0,1 až 5 % veškerých emisí vypouštěných do ovzduší.** Toto je zcela marginální ve vztahu ke globálnímu klimatu.

Samozřejmě že klima se mění, ne všude stejně, ale je podstatné, proč se mění. Odborníci vědí, že tzv. skleníkové plyny, které mají vliv na klima, se skládají z 99,9 % z vodní páry! Podíl oxidu uhličitého je kolem 0,03 % hmotnostně, metanu a dalších plynů téměř neměřitelně, navíc nikdo neví, jaký obsah CO₂ byl v atmosféře obsažen v minulosti, a tím pádem porovnávání je silně zavádějící. Těch zbylých 95 až 99 % emisí na zeměkouli produkují oceány, sopky, lesní požáry, bažiny apod. Příklad – v 90. letech se na jednom z filipínských ostrovů po erupci sopky vytvořila emisní clona a v tom roce klesla na Zemi průměrná teplota asi o 2 °C.

Podobně sopka Sv. Helena ve státě Washington v roce 1980 vychrlila obrovské množství lávy a kamení do výšky 11 km. Celkem se jednalo o přibližně 3 km³ magmatu a kamení! Popel z této sopky se objevil až v Evropě.

Nebo si většina lidí vzpomíná na rok 2010, kdy erupce sopky pod ledovcem Eyjafjallajökull na jihu Islandu ochromila většinu letecké dopravy v Evropě. A to patří jen do 3. stupně 8bodové stupnice intenzity sopečné činnosti.

To člověk nemůže v žádném případě ovlivnit. Navíc všechny ty „skleníkové“ plyny a ozónová vrstva nás chrání před ultrafialovým a kosmickým zářením. Bez této ochrany by to s námi dopadlo špatně. Bůh to velmi dobře vymyslel a zařídil.

Při různých diskusích lidem vše vysvětluji a říkám jim, že to je jen lidská pýcha. „My jsme to zkazili, my to opravíme.“ A to je obrovský omyl a podvod.

Chci ještě uvést některé konkrétní příklady, proč jsem přesvědčený (a nejen já, ale řada dalších odborníků), že změnu klimatu člověk nemá na svědomí:

1. Ještě ve 13. století pěstovali Vikingové v Grónsku (v překladu Zelená země) obilí. Dnes, kdy led ustupuje, se objevují vesnice. Alpské ledovce také odkrývají lidskou činnost starou pár set let. Dokonce v loňském roce, kdy alpské ledovce ubývaly, zachránila tato ledovcová voda mnoho evropských řek před vyschnutím. Dále za Rudolfa II, tj. v 16. století, se v Praze pěstovaly melouny a byla tam teplota o cca 2 °C vyšší než dnes. To jsou historická data.

V roce 1998 americký klimatolog

Michael Mann vyrobil křivku průměrných teplot, někdy od 13. století, kdy se našly nějaké údaje. Ovšem křivku upravil tak, aby vyhovovala klimatickému panelu. Nezakomponoval do ní teplotní

výkyvy, které skutečně byly a ovlivňovaly klima.

2. Na naší Zemi mají významný vliv erupce na Slunci a ty velmi ovlivňují počasí na Zemi, ne obsah CO₂ nebo metanu a jiných „skleníkových plynů“. To je potvrzeno klimatologi a astrofyziky.

3. Dle historických dat probíhají různé teplotní cykly ovlivňující celou Zemi. Je třeba se zmínit i o tom, že měření globální průměrné teploty na Zemi je docela složitý problém.
4. Dalším, ale podstatným důvodem změn klimatu a různých výkyvů počasí, povodní a jiných pohrom je to, co je předpověděno v Bibli. Před příchodem Pána Ježíše se to bude dít, to je nám křesťanům přece jasné. Je škoda, že jen málo lidí si to uvědomuje.

Ale přes to vše nemusíme být pesimističtí. Bůh má vše pod kontrolou, jemu se to nevymkne z rukou. A co víc, máme obrovskou naději, protože očekáváme „nové nebe a novou zemi“.

Navdory všem informacím nemusíme být pesimističtí. Bůh má vše pod kontrolou, jemu se to nevymkne.

Vzpomínka na Karla Kantora (1928–2023)

Daniel Dobeš, předseda Moravskoslezského sdružení CASD

Karel Kantor se narodil v roce 1928 v Milíkově-Jasení pod horou Kozubová jako druhý nejmladší z pěti dětí. Maminka už před jeho narozením přijala adventní poselství a svůj duchovní odkaz toužila předat dětem. Přála si, aby její synové plně sloužili společenství, což se jí dvojnásobně splnilo. Jako kazatel evangelia sloužil Karel Kantor v nelehkých dobách minulého režimu. V této službě zažil zákaz církve, tzv. normalizaci, i dobu, kdy se poměry opět uvolnily.

Kazatelská služba bratra Kantora začala už nástupem na školu Biblických nauk v Praze v roce 1947. Po škole, v roce 1950, začal kazatelskou službu v Přerově. V roce 1952 (v souvislosti se zákazem církve) ztratil státní souhlas a musel si hledat civilní zaměstnání. V roce 1957 (v souvislosti s obnovením činnosti církve) opět získal státní souhlas a nastoupil do sborů Orlová-Lazy (dnešní Karviná), Havířov-Suchá a Dětmarovice. Zde byl také v roce 1958 ordinován (vysvěcen) do plné kazatelské služby.

V roce 1961 byl přeložen na jižní Moravu, do sborů Uherské Hradiště, Kyjov a Hodonín. V roce 1964 opět ztratil státní souhlas k duchovenské činnosti (sobotní školní docházka). V roce 1968 znovu získal státní souhlas

a převzal odpovědnost za sbory Třinec, Oldřichovice a Komorní Lhotka. V roce 1977 se opět přesunul na jižní Moravu a působil ve sborech Gottwaldov (Zlín), Uh. Brod a Napajedla. Posledním kazatelským místem byl v roce 1982 Prostějov, kde v říjnu 1988 odešel do důchodu.

Ani po odchodu do důchodu „nepověšil kazatelskou službu na hřebík“. V letech 1990 a 1991 vypomáhal ve sboru Komorní Lhotka. Později jako ordinovaný kazatel vypomáhal ve sborech Jablunkov a Bystřice. Během dlouhodobější nemoci kazatele v Šumperku jej také po určitou dobu zastupoval. Poté mnoho dalších let sloužil kázáním i radou, jak bylo potřeba.

Karel Kantor věřil ve vzkříšení, proto se mohl ztotožnit s Jóbovým vyznáním: *„Ale já vím, že můj Vykupitel žije a nakonec se postaví nad (mým) prachem. A tohle tělo, i když se jednou rozpadne, uvidí Boha! Na vlastní oči ho uvidím, nikoli jako protivníka, ale jako spojence. Právě já, navzdory tomu, co jsem protrpěl.“*

Chceme bratru Karlu Kantorovi poděkovat za jeho celoživotní službu kazatele evangelia. Společně se těšíme na vzkříšení a nové setkání u Ježíše, kterému celý život sloužil.

Múzička KP MSS 2022

Edita Jurečková

Na podzim roku 2022 jsme mohli, po dvou letech, opět společně prožít Múzičku MSS; a tentokrát to bylo v krásné přírodě uprostřed Beskyd. Božím slovem nás provázel Lukáš Jureček a společně se svou dcerou Sofií také i modelovali celou tuto sobotu věnovanou tématu „NEBE“.

Múzičky se zúčastnilo mnoho dětí a svým nejrůznějším obdarováním přispívaly do programu – ať už to byl zpěv, hra na hudební nástroj, malba, divadlo nebo něco ručně vyrobeného. Každého z těchto příspěvků jsme si nesmírně cenili, protože to častokrát vyžadovalo i velkou odvahu, vystoupit před všemi přítomnými. Ale všichni to zvládli úžasně!

„Nebe“ – všichni si tam přejeme být! Ale jak často si o něm povídáme? A jak často o něm sníme? Možná proto,

že si jej nedokážeme dostatečně představit, tak se o „Nebi“ mluví všeobecně málo. Proto jsme pro letošní Múzičku vytyčili cíl – připomenout si tu nádhru, kterou pro nás náš nebeský „Táta“ připravil.

Byl to čas, kdy jsme na chvíli zavřeli oči, zasnili se, opustili své každodenní starosti a jen tak, v mysli, se prošli místem, kde tolik toužíme už být a žít. Bez bolesti, ztrát, strachu, smutků, obav, nenávisť a narušených vztahů... Tam budeme konečně doma.

Poselství loňské Múzičky by se dalo shrnout do výzvy: *Mluvme o nebi s dětmi více! Protože všichni se potřebujeme těšit a těšení se na něco podporuje touhu tam skutečně být... Pán Bůh nám*

připravil místo tak nádherné, kde budeme šťastni všichni. A nezáleží na našem postavení, národnosti, či dokonce na našich představách. Pro všechny tam bude dostatek úplně všeho.

Pán Ježíš ve svém Slově říká: „*Hle, stojím u dveří a tluču; kdo by uslyšel můj hlas a otevřel dveře, k tomu vejdu a budu s ním večerět a on se mnou. Kdo zvítězí, tomu dám usednout se mnou na můj trůn, jako i já jsem zvítězil a usedl se svým Otcem na jeho trůn*“ (Zj 3,20.21).

Malé ohlédnutí za rokem 2022

Tomáš Špác, vedoucí Klubu Pathfinder v Českém sdružení CASD

Když jsem na začátku nového roku 2023 zpracovával Výroční zprávu KP v Českém sdružení CASD, cítil jsem velkou radost a vděčnost Bohu za to všechno, co jsme mohli prožít.

Teprve když člověk vidí všechny informace pohromadě, pochopí, jak velká věc se zdařila. Proto se chci s vámi o tuto radost podělit:

MÚZIČKA I. 2022 – účast 79 dětí.

ROBINZONÁDA – zúčastnilo se 248 dětí, vedoucích a rádců.

MÚZIČKA II. 2022 – účast 133 dětí.

VŮDCOVSKÝ KURZ 30+ – 10 absolventů.

RÁDCOVSKÝ SPECIÁL – 17 účastníků.

UNIJNÍ VŮDCOVSKÝ SPECIÁL – zúčastnilo se 36 vedoucích KP.

VÝROČNÍ SETKÁNÍ VŮDCŮ KP – 24 účastníků.

TÁBORY KP V ČESKÉM SDRUŽENÍ – v létě KP pořádal 13 táborů, kterých se zúčastnilo více než 500 dětí. Ve spolupráci s Ukrajinci proběhl v jižních Čechách tábor pro děti poznamenané

válkou. Tohoto tábora se zúčastnilo 41 dětí.

Prioritou v oddělení dětí a Klubu Pathfinder je práce s teenagery. Tato potřeba vzešla už dříve od vedoucích oddílů a byla potvrzená sněmem v roce 2021, kde se stala jednou z pěti hlavních potřeb Klubu Pathfinder ČS.

Po komunikaci s vedoucím oddělení mládeže jsme zjistili, že tuto potřebu sdílíme. Rozhodli jsme se vytvořit tým, který by se problematikou práce s teenagery zabýval hlouběji. Na základě toho vznikla nová akce s názvem JOMO (Joy Of Missing Out), která je zaměřená na práci s teenagery ve věku 11–15 let.

Akce proběhne jako šest víkendových setkání během let 2022–2024. Letos se uskutečnil první víkend, na který se přihlásilo téměř 50 mladých lidí. Hlavním cílem je vytvoření bezpečného zázemí pro posun v oblastech víry, etiky a sociálních dovedností.

Klub Pathfinder v roce 2022 má v rámci Českého sdružení 692 registrovaných členů ve 33 oddílech. Vedoucí se věnují dětem v oddílech, na víkendových akcích, letních táborech, ale často i individuálně.

Děkujeme všem vedoucím a rádcům za práci s dětmi, se kterými stráví mnoho svého volného času.

CESTY *k Biblii*

V KRÁSNÉM PROSTŘEDÍ BESKYDSKÝCH HOR

RESORT BESKYDY | VÍKEND 28. 4. - 1. 5. 2023

JAK ČÍST BIBLI S POROZUMĚNÍM? JAK ČÍST BIBLI S LIDMI, KTEŘÍ JI NEZNAJÍ? ... TYTO A PODOBNÉ OTÁZKY SI BUDEME KLÁST S UČITELI PRAKTICKÉ TEOLOGIE A BIBLISTIKY NA ADVENTISTICKÉM TEOLOGICKÉM INSTITUTU **MARKEM HARASTEJEM** A **OLDŘICHEM SVOBODOU**.

DALŠÍ INFORMACE A PŘIHLAŠOVÁNÍ NA: WWW.MSS.CASD.CZ
PŘIHLAŠOVÁNÍ BUDE SPUŠTĚNO 1. 3. 2023

MORAVOSLEZSKÉ SDRUŽENÍ CÍRKVE ADVENTISTŮ S. D.

Zveme vás na společnou bohoslužbu

NADĚJE PRO DNEŠEK

27. květen 2023

od **10:00** hod.

PVA EXPO PRAHA LETŇANY
(vstupní hala I)

Ted N. C. WILSON

Další informace budou
uvedeny na www.casd.cz

